

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100

Keskiviikkona 4. helmikuuta 2015

MAASEUDUN TULEVAISUUS

15

VEROTEEMA

Tasausvarauksella voi säädellä tuloa

Tasausvaraus on käytettävä investointiin viimeistään kolmantena vuonna sen verovuoden päättymisestä, jolta jätetyssä veroilmoituksessa varaus on tehty.

.....

Vuosilta 2011, 2012 ja 2013 tehtyjä varauksia voi purkaa verovuoden 2014 veroilmoituksessa.

Varauksen voi käyttää investointiin kuten rakennuksiin ja koneisiin, mikä on yleensä edullista, tai purkaa suoraan tuloksi, jos siihen on tarvetta,

ja ilmoittaa vuoden 2014 tulona.

Kone, kalustoesine tai laite pitää olla hankittu verovuoden 2014 aikana, jotta varaus voidaan purkaa siihen. Keskusverolautakunnan ratkaisun mukaan kone katsotaan hankituksi silloin, kun siitä on tehty

sitova ostosopimus. Vastaavasti rakennus- tai salaojitustyön tulee olla aloitettu tai valmistunut verovuoden 2014 aikana.

Tasausvarauksen voi purkaa myös siten, että osan varauksesta kohdistaa investointeihin ja loppuosan ilmoittaa tulona.

Varaus voidaan purkaa myös palasina, jolloin esimerkiksi puolet tai kolmannes puretaan tänä vuonna ja loppuosa myöhemmin.

Varauksen käyttökohdetta harkittaessa tulee muistaa myös varauksen vaikutus nettovarallisuuteen.

Jos nettovarallisuutta halutaan kasvattaa, varaus kannattaa käyttää salaojitukseen, koska salaojat otetaan nettovarallisuutena huomioon menojäännöksestä riippumatta. Sama koskee maatalouden asuinrakennuksia, kuten palkkattujen työntekijöiden asuntoja sekä maatilamatkailussa käytettäviä asuinrakennuksia, esimerkiksi lomamökkejä.

Sitä vastoin talousrakennukset otetaan huomioon nettovarallisuutena menojäännöksen suuruisena.

Kun tasausvarauksen käyttö

pienentää rakennuksen menojäännöstä, se pienentää myös nettovarallisuutta.

Toisaalta talousrakennusten kohdalla menojäännöksen pieneminen merkitsee myös kiinteistöverorasituksen ale- nemista, koska talousrakennusten osalta myös kiinteistövero kannetaan menojäännök- sen perusteella.

Tasausvaraus voidaan lukea tuloksi verovalmistelussa viran puolesta. Näin menetellään silloin, kun varauksen purkamiselle säädetty määräaika on lopussa tai maatalous on

lopetettu, eikä verovelvollinen ole käyttänyt varausta investointeihin, kun hän on laatinut veroilmoituksen.

Uuden tekeminen

Tasausvarauksen voi tehdä verovuoden 2014 veroilmoituksessa, vaikka samassa ilmoituksessa puretaan edellisissä veroilmoituksissa tehtyjä varauksia.

Vanhan purkaminen ja uuden tekeminen eivät ole sidoksissa toisiinsa.

Vuonna 2014 tehtävä tasausvaraus voi olla suuruudeltaan

enintään 40 prosenttia maatalouden puhtaasta tulosta. Puhdasta tuloa laskettaessa otetaan huomioon muun muassa maatalouden harjoittajan tosiasiallisesti tekemät poistot. Täysien poistojen tekemistä ei edellytetä.

Varauksen yläraja on 13 500 euroa ja alaraja 800 euroa, jota pienempää varausta ei voi tehdä.

Jotta varauksen voi tehdä, maatalouden puhtaan tulon pitää olla ennen varauksen tekemistä vähintään 2 000 euroa. Vastaavasti 33 750 euron tulo

oikeuttaa täyteen 13 500 euron varaukseen.

Varaus tehdään täysin sadoin euroin. Varauksen tekemiseen ei liity talletusvelvollisuutta. Tasausvarauksen käyttöaika on kolme vuotta. Vuoden 2014 veroilmoituksessa tehty tasausvaraus on käytettävä tai tuloutettava viimeistään vuonna 2017.

Tasausvarauksen tekeminen ja käyttäminen on maatilakoh- taista, mikä edellyttää, että tulo- ja menomuistiinpanot on tehtävä mautiloitain.

MT

Pääomatuloa 0,10 vai 20 prosenttia maatalouden tulosta?

Pääomatulon osuus lasketaan nettovarallisuuden kokonaismäärästä, joka saadaan lisäämällä vuoden 2013 nettovarallisuuteen (löytyy vuoden 2013 verotuspäätöksestä) vielä 30 prosenttia vuoden 2014 aikana maksetuista ennakonpidätyksenalaisista palkoista.

Verovelvollisen ei tarvitse itse laskea nettovarallisuuden kokonaismäärää, sillä verottaja laskee sen verovelvollisen lomakkeessa 2 ilmoittaman tiedon perusteella.

Nettovarallisuuden kokonaismäärä kannattaa siitä huolimatta laskea oheisen kaavion mukaan, sillä osa verovelvollisista pystyy pääomatulo-osuutta muuttamalla pienentämään maksettavaksi tulevan veron määrää.

Verovelvollisen kannalta parhaan vaihtoehdon ratkaiseminen vaatii pientä laskutoimitusta oheisen mallin mukaan.

Nettovarallisuuden laskemisessa poikkeuksena ovat vain ne, jotka ovat aloittaneet maatalouden harjoittamisen viime vuoden aikana. Heillä pääomatulon perusteena käytetään vuoden 2014 nettovarallisuutta.

Etsi edullisin vaihtoehto näin:

Harmaalla pohjalla on kuvattu laskutoimituksen etenemistä keksityillä esimerkkitilalla.

1 Laske ensin maatalouden nettovarallisuus, koska maatalouden tulo jaetaan pääoma- ja ansiotuloksi sen perusteella:
a. Tarkista vuoden 2013 verotuspäätöksestä maatalouden nettovarallisuus.
b. Laske sen jälkeen yhteen vuoden 2014 aikana maksetut ennakonpidätyksenalaiset palkat.
c. Kerro kohdan b tulos 0,30:lla.
d. Laske yhteen kohtien a ja c tulokset. Näin saat maatalouden nettovarallisuuden kokonaismäärän.

Esimerkkitilan nettovarallisuudeksi saadaan 50 000 euroa.

2 Laske seuraavaksi maatalouden tulos. Merkitse lomakkeen 2 kohtaan III maatalouden tulot ja menot ja siirrä saamasi tulos kohdan III alakohtaan 18 (voitto) tai 19 (tappio).

3 Jos maatalouden tulos oli voitollinen, siirrä äsken saamasi tulos lomakkeen 2 kohdan I alakohtaan 1. Jos tulos taas oli tappiollinen, merkitse se kohdan I alakohtaan 4.
Täytä kohdan I muut tiedot ja laske maatalouden verotettava tulos. Merkitse se kohdan I alakohtaan 8 (maatalouden tulos) tai 9 (maatalouden tappio).

Esimerkkitilalla maatalouden verotettavaksi tulokseksi saadaan 15 000 euroa.

4 Määritä seuraavaksi, kuinka paljon maatalouden tuloksesta voi olla eri vaihtoehdoilla pääomatuloa. Kerro kohdan 1 laskutoimituksen tuloksena saamasi nettovarallisuuden määrä 0,20:llä ja 0,10:llä ja 0:lla.

Esimerkkitilan 50 000 euron nettovarallisuudesta pääomatulon määrän vaihtoehdot ovat:
■ 20 prosentin mukaan pääomatuloa on 10 000 euroa maatalouden tuloksesta
■ 10 prosentin mukaan pääomatuloa 5 000 euroa maatalouden tuloksesta
■ 0 prosentin mukaan koko tulos on ansiotuloa.

5 Vähennä kohdassa 4 saamasi pääomatulo-osuus maatalouden verotettavasta tuloksesta eli kohdan 3 tuloksesta.

■ 20 prosentin vaihtoehto: 15 000 € – 10 000 € = 5 000 € ansiotuloa
■ 10 prosentin vaihtoehto: 15 000 € – 5 000 € = 10 000 € ansiotuloa
■ 0 prosentin vaihtoehto: koko 15 000 euroa lasketaan ansiotuloksi.

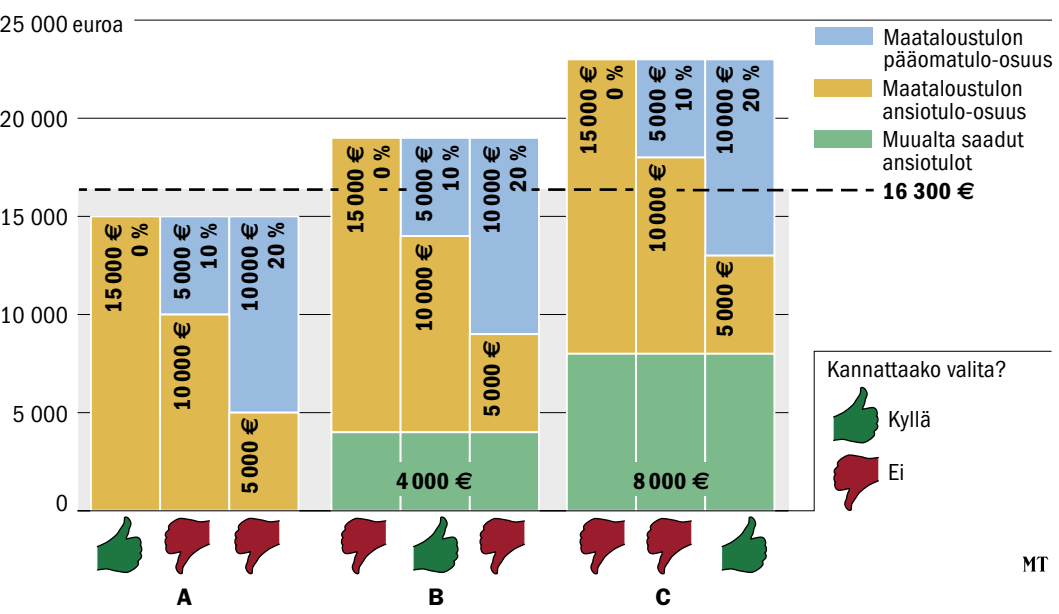
6 Laske seuraavaksi yhteen muut vuoden aikana saadut ansiotulot ja lisää ne kohdassa 5 saamiisi ansiotulon määräin. Saat kolme eri ansiotulon kokonaismäärää.

Oheisessa kaaviossa esimerkkitilalle on annettu kolme eri ansiotulon määrää sen havainnollistamiseksi, miten tilanne tulojen kasvaessa muuttuu.
Ensimmäisessä vaihtoehdossa ansiotulojen määrä on 0 €, toisessa vaihtoehdossa 4 000 € ja kolmannessa 8 000 €.

Esimerkki

■ Maatalouden nettovarallisuus: 50 000 euroa

■ Maatalouden tulos: 15 000 euroa

Edullisin vaihtoehto löytyy näiden kolmen ansiotulon kokonaismäärän perusteella

A Jos muut ansiotulot ovat vähäiset tai niitä ei ole lainkaan ja ansiotulon määrä 0 prosentin pääomatulo-osuudella jää alle 16 300 euroon, kannattaa valita 0 prosentin vaihtoehto. 0–16 300 euron ansiotulosta ei peritä muuta kuin kunnallisvero ja mahdollinen kirkollisvero sekä sairausvakuutusmaksu, joiden määrä on aina alle 30 prosenttia, joka taas peritään pääomatulosta ensimmäisestä eurosta lähtien.

B Esimerkkitilalla ansiotulo jää alle 16 300 euron, vaikka koko maatalouden tulo olisi ansiotuloa.

B 10 prosentin vaihtoehto kannattaa valita, jos yhteenlaskettu ansiotulo jää tällöin vielä 16 300 euron tuntumaan.

C Esimerkkitilalla 10 prosentin vaihtoehto kannattaa, jos muita ansiotuloja on enintään 6 300 euroa.

10 tai 0 prosentin osuutta ei kannata valita, jos ansiotulon määrä ylittää 16 300 euroa silloinkin, kun pääomatuloksi lasketaan 20 prosentin osuus maatalouden tulosta. Jos ansiotulo ylittää 10 prosentin perusteella 16 300 euroa mutta alittaa sen 20 prosentin perusteella, sopivampi vaihtoehto on valittava tapauskohtaisesti. Tällöin kannattaa yleensä valita se vaihtoehto, jolla ansiotulo asettuu lähemmäksi 16 300 euroa.

Muista ottaa laskelmaa tehdessäsi huomioon myös ansiotuloista tehtävät vähennykset. Päivärahat, eläkkeet ja eräät muut sosiaalietuudet maksaja ilmoittaa suoraan verottajalle eikä niitä tarvitse ilmoittaa veroilmoituksessa. Ne vaikuttavat kuitenkin edullisemman perusteen valintaan.

KOONNUIT: JUHANI REKU, GRAFIIKKA: JUKKA PASONEN

Pääomatulo-osuuden voi itse valita ansiotulojensa mukaan

0 tai 10 prosentin pääomatulo-osuus kannattaa valita vähäisillä ansiotuloilla

Maatalouden tulo jaetaan verotuksessa pääomatuloon ja ansiotuloon maatalouden nettovarallisuuden perusteella. Jos verovelvollinen ei itse lomakkeessa 2 valitse muuta vaihtoehtoa, verottaja määrittää pääomatulon osuudeksi 20 prosenttia nettovarallisuudesta.

Kaksi muuta vaihtoehtoa ovat 10 prosenttia ja 0 prosenttia.

Käytännössä valittu prosenttiosuus tarkoittaa sitä, kuinka suuri tuotto nettovarallisuudelle lasketaan. 20 prosentin vaihtoehdolla nettovarallisuudelle saadaan tuottoa 20 prosenttia.

Kolmesta vaihtoehdosta verovelvollisen kannalta sopivin vaihtele, joten se täytyy valita joka vuosi erikseen.

Pienistä tuloista ei makseta valtionveroa

Kun verovelvollinen arvioi omalta kannaltaan parasta vaihtoehtoa, oleellinen seikka on tämän saaman verotettavan ansiotulon määrä.

Pääomatulosta peritään 30 prosentin vero ensimmäisestä eurosta alkaen. Ansiotulosta taas joutuu maksamaan 16 300 euron tuloihin asti vain kunnallisveroa, Yle-veroa ja sairausvakuutusmaksua sekä mahdollisesti kirkollisveroa. Niiden yhteismäärä jää aina pienemmäksi kuin pääomatulon 30 prosentin vero.

10 ja 0 prosentin vaihtoehtoja kannattaa siksi harkita silloin, kun ansiotulon määrä jäisi muuten alhaiseksi tai sitä ei jäisi lainkaan.

Ansiotulon verotus on alemmilla tulotasoilla lievempää kuin pääomatulon verotus, joten ansiotulo on verotuksellisesti pääomatuloa edullisempaa 16 300 euroon asti.

Tämän vuoksi sopivan pääomatulo-osuuden valinnassa on tärkeintä laskea, millä vaihtoehdolla verotettava ansiotulo on lähimpänä 16 300 euron määrää.

16 300 euron raja on merkityksellinen myös siksi, että ansiotuloverotuksessa tuloajan ylittävästä osasta maksettava vero eli marginaalivero on 16 300 euroa ylittävissä ansiotuloissa aina korkeampi kuin pääomatulosta perittävä 30 prosenttia.

Koska 16 300 euron raja on verovelvolliskohtainen, on viljelijäpuolisoiden edullisinta va-

Tulojen jakamista kannattaa suunnitella. Ansiotulon verotus on kevyempää kuin pääomatulon, jos ansiotulona on saanut viime vuonna alle 16 300 euroa.

Tulontasaus alentaa kertatulon verotusta

Luonnollinen henkilö tai kuolinpesä voi vaatia ennen verotuksen päättymistä tulontasautusta, jos on saanut kertatulon, joka katsotaan ansiotuloksi ja joka on kertynyt etu- tai jälkikäteen kahdelta tai useammalta vuodelta. Tulontasausmahdollisuus ei koske pääomatuloja.

Tasaaminen edellyttää, että henkilö tai kuolinpesä on verovuonna saanut vähintään 2 500 euron suuruisen ansiotulon, jonka voidaan katsoa kertyneen etu- tai jälkikäteen kahdelta tai useammalta vuodelta.

Lisäksi kertatulon pitää olla vähintään neljäsosa henkilön puhtaan ansiotulon yhteismäärästä. Puhtaalla ansiotulolla tarkoitetaan verovuoden ansiotulojen yhteismäärää, josta on jo vähennetty tulon hankkimisesta ja säilyttämisestä aiheutuneet menot.

Tulontasaus on veron maksuunpanoon liittyvä toimenpide. Kertatulo verotetaan tulontasauksesta huolimatta sen verovuoden tulona, jona se on saatu.

Tulontasausta varten kertatulo jaetaan niiden vuosien lukumäärällä, joilta kertatulo on kertynyt. Jokaisesta kertatulon osasta menee yhtä paljon veroa.

Tulontasaus koskee vain valtionveroa, sillä ei ole vaikutusta kunnallisveroon eikä sen liitännäisiin.

Veron määrä saadaan lisäämällä yksi kertatulon osista verovelvollisen muihin ansiotuloihin verovuonna 2014 ja katsomalla taulukosta vero. Näin saatua veroa verrataan

tilanteeseen, jossa kertatulon osaa ei ole lisätty muihin ansiotuloihin. Näiden kahden veron erotus kerrotaan kertymisvuosien lukumäärällä.

Näin lasketun kertatulon veron pitää kuitenkin olla vähintään 15 prosenttia kertatulosta. Kertatulon vero lisätään mui- ta ansiotuloista määrättävään veroon.

Jos saatu kertatulo sisältyy maatalouden tulokseen, kertatulo on jaettava ensin ansiotulo- ja pääomatulo-osuuteen, koska tulontasausta voidaan käyttää vain ansiotulon jakamiseen.

MT

lita se peruste, jolla kummankin puolison ansiotulo on lähempänä 16 300 euron rajaa.

Ota huomioon myös ansiotulovähennykset

Kaikkein edullisinta yrittäjälle olisi, jos hän saisi verotettavaa ansiotuloa 16 300 euroa, ja sen yli menevän tulon pääomatulona.

Näin ihanteelliseen jakoon ei yleensä kuitenkaan päästä. Pääomatulon perusteen valinnalla voidaan kuitenkin pyrkiä mahdollisimman lähelle tätä tavoitetta.

Edullisinta vaihtoehtoa valittaessa on ehdottomasti muistettava ottaa huomioon viljelijän tai viljelijäpuolisoiden muut mahdolliset ansiotulot, kuten palkkatulot, eläketulot, sairausvakuutuksen päivärahat ja vastaavat.

Ansiotuloista perittävä vero määrätään kaikkien ansiotulojen, mukaan lukien maatalouden

tulosta kertyvän ansiotulon, yhteismäärän perusteella.

Vastaavasti on otettava huomioon ansiotulosta tehtävät vähennykset.

Päivärahat, eläkkeet ja eräät muut sosiaalietuudet maksaja ilmoittaa suoraan verottajalle eikä niitä tarvitse ilmoittaa veroilmoituksessa. Ne vaikuttavat kuitenkin siihen, mikä vaihtoehdoista on verovelvolliselle edullisin. Siksi ne on otettava laskelmassa huomioon.

Eläketuloa saavan pitää harkita tarkkaan

Eläketuloa saavan kohdalla pääomatuloperusteen valinta on erityisen ongelmallinen, koska eläketulosta myönnettävä eläketulovähennys pienenee jyrkästi ansiotulon kasvaessa.

Eläketuloa saavan ei sen takia yleensä kannata vaatia 0 tai 10 prosentin perusteen soveltamista.

MT

